

תאריך עדכון: 06/10/2021

שם ומספר הקורס: תורת האדם א'

שם המרצות: ד"ר מירי בנטואיץ', ד"ר לימור מעודד דנון

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשפ"ב סמסטר: שנתי היקף שעות: 3 ש"ש

שנת לימודים: שנה א', רפואה סמסטר: שנתי

אתר הקורס באינטרנט: moodle

דוא"ל: miriam.bentwich@biu.ac.il limor.meoded-danon@biu.ac.il

מטרות-על

- לפתח ולעודד את רגישותם האנושית, חברתית ותרבותית של הרופאים לעתיד דרך היחשפות קוגניטיבית וחוויתית לתכנים ממדעי הרוח, החברה והאמנויות
- לסייע בהשתתפות זהות מקצועית רפואית, אשר בה רגישות אנושית, מודעות להקשרים חברתיים ותרבותיים, לצד הדגשתה של התנהלות אתית כלפי מטופלים ועמיתים הן חלק אינטגרלי ממנה.

מטרות ספציפיות

- הסטודנט ילמד עקרונות אתיים בסיסיים במקצוע הרפואה ואת השתקפותם בחקיקה רלוונטית בישראל
- הסטודנט ילמד ויישם תיאוריות אתיות בסיסיות בהקשר של קבלת החלטות בנושאי אתיקה רפואית
- הסטודנט ייחשף לדילמות אתיות ברפואה – בהקשרים ספציפיים (מטפל-מטופל) וכלליים (חברה, תרבות)
- הסטודנט יכיר, יעבד ויכבד היבטים מגוונים ב"חווית החולה" וב"חווית הרופא/ה"
- הסטודנט יכיר אירועים הסטוריים מכוננים בתולדות הרפואה שמדגישים את המחויבות של הרופאים למטופל ולקהילה בה הם פועלים
- הסטודנט ילמד ויזהה תהליכי הסוציאליזציה של מקצוע הרפואה והלומדים אותו
- הסטודנט יכיר ויכבד היבטים תרבותיים-דתיים הרלוונטים להתנהלות אתית ומקצועית כרופא
- הסטודנט יכיר היבטים וגישות פסיכולוגיות בסיסיות הרלוונטיים עבורו לצורך אבחנה מקצועית ורגישות אנושית כלפי המטופלים
- הסטודנט יזהה יחסי כוח חברתיים המתקיימים במערכת הרפואית בכלל ובמפגש עם מטופלים בפרט

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס יעסוק במגוון נושאים מתחומי האתיקה, מדעי הרוח, מדעי החברה והמשפט (חוקים), כמפורט להלן בחלק "תוכנית השיעורים", על מנת להשיג את מטרות-העל והמטרות הספציפיות של הקורס

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס עושה שימוש הן בהוראה פרונטאלית והן בדיון בקבוצות קטנות, כאשר הכוונה היא לקיים את כל סוגי ההוראה בפקולטה, בכפוף לכך שלא תהיה מגבלה הקשורה בקורונה שמונעת מלקיימם. כמו כן, נכללים בקורס מרצים/ות אורחים/ות.

חובות / דרישות / מטלות: הגשת 2 תרגילי חובה בהיקף של 2-3 עמודים על תכני הקורס. (2 תרגילים קבוצתיים להגשה ברביעיות), בוחן אמריקאי (בסוף חלק היסוד), נוכחות חובה בקבוצות הקטנות – סטודנטים שייעדו ממפגש בקבוצות הקטנות, יידרשו, על פי שיקול דעתן של רכזות הקורס, להגיש תרגיל כתוב חליפי כהשלמה למפגש ממנו נעדרו (בנוסף על 2 תרגילי החובה).

כל פניה/שאלה באשר לקורס, תיעשה במייל אל שתי רכזות הקורס, ד"ר מירי בנטואיץ' וד"ר לימור מעודד דנון לפי כתובות הדוא"ל שמופיעות בעמוד הראשון.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון (מספרי) ניתן ע"י מרכזות הקורס. הציון מורכב מן התרגילים (30%), בוחן אמריקאי בסוף הרכיב הבסיסי של הקורס (10%), מבחן מסכם בסוף השנה (35%) השתתפות פעילה בדיונים האתיים בקבוצות הקטנות (25%). לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת כל התרגילים, קבלת ציון של 60 לפחות במבחן הסופי ובבוחן חלק היסוד (כל אחד בנפרד), וכן ציון 60 בשקלול כלל מרכיבי הציון בקורס.

ד. ביבליוגרפיה (חובה/רשות): טקסטים רלוונטיים לכל שיעור יהיו זמינים ב-moodle, לרבות מצגות Power Point (במידה ותיערכנה הרצאות ב"זום", הסרטונים המקוונים של ההרצאות הללו הן חלק מחומרי החובה של הקורס. **חובה לקרוא את המצגות במלואן, הן חלק מן החומרים עליהם תישאלו בבחינים השבועיים וכן במבחן המסכם ובבוחן סיום חלק היסוד.**

חומר מחייב למבחנים: החומר הנלמד בכתה, בסרטונים המקוונים (אם תהיינה הרצאות ב"זום"), במצגות, והטקסטים שמוגדרים כ"חובה" ומצויים באתר ה-moodle של קורס תורת האדם א'.

תורת האדם – תוכנית שיעורים לשנה א' (תשפ"א)

שם ההרצאה	מרצה/מנחים	מועד יעודכן בהמשך	ק"ר
מבוא: הצגת קורס תורת האדם כמכלול	ד"ר מירי בנטואיץ' + ד"ר לימור מעודד דנון	ג' 12/10, 15:15-16:00	בה"צ

	12:30-14:15, 25/10 ב'	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	סוגיות אתיות-תרבותיות בבריאות הציבור
	08:30-10:15, 28/10 ה'	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	בריאות הציבור: המפגש בין אתיקה, כלכלה ומדיניות ציבורית
תורת האדם – חלק יסוד סה"כ: כ- 3 ימי לימוד (נטו) הפרוסים על פני 4 ימים קלנדריים (31/10-04/11/2021) במהלכם מתבצעים 2 תרגולים באתיקה + 3 תרגולים בסוציולוגיה + מפגש עם פסיכולוגים/ות בקבוצות קטנות וכן הרצאות. **** ב-05/11 יתקיים הבוחן האמריקאי על חלק היסוד			
אנטומיה	14:30-16:15, 07/11 ד'	ד"ר לימור מעודד דנון + מתרגלים	סוציולוגיה של המוות **
	08:30-10:00, 09/11 ג'	פסיכולוגים/עו"סים	מפגשים בקבוצות קטנות בהנחיית פסיכולוגים
	12:30-14:00, 10/11 ד' (ייתכן שינוי ליום א' – 14/11, 08:30-10:00)	גב' מיכל שמיר	בין גוף לגופה
	14:00-16:00, 14/11 א'	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	בין אתיקה לאנטומיה
	08:30-10:00, 16/11 ג'	פסיכולוגים/עו"סים	מפגשים בקבוצות קטנות בהנחיית פסיכולוגים
	08:30-10:00, 10/01 ב'	ד"ר לימור מעודד דנון	סוציולוגיה וסוציאליזציה רפואית
	08:30-10:00, 11/01 ג'	פסיכולוגים/עו"סים	מפגשים בקבוצות קטנות בהנחיית פסיכולוגים
בין-אנגרטיקה	08:30-16:00 22/2	גב' הילה פלד-ממן	התמכרות – אלוהול, אוכל, סמים - הקדמה + הקרנת הסרט "יומן נעורים" או מפגש עם מכור לשעבר
		פסיכולוגים/עו"סים	התמכרות – דיון בקבוצות קטנות
		ד"ר נטע יואלי	הפרעות אכילה – קטע וידאו + הרצאה ודיון פתוח עם מומחית בתחום
		פסיכולוגים/עו"סים	הפרעות אכילה – דיון בקבוצות קטנות

שם ההרצאה	מרצה/מנחים	ק"ר
אוריינות חזותית בהקשר של פתולוגיה	גב' מיכל שמיר	14:30-16:00, 22/3/22 ג'
הבניה חברתית של מחלות נפש	ד"ר לימור מעודד דנון	12:30-14:00, 8/5/22 א'

	12:30-14:00, 16/5 ב'	גב' מיכל שמיר	מחלות נפש בראי האמנות ¹
	14:30-16:00, 16/5 ב'	ד"ר שירי ספקטור	חרדה, לחץ ודיכאון: בין הנירולוגי לפסיכולוגי ¹
	12:30-14:30, 22/5 א'	סרט (תרגיל מס' 1 מתבסס ומתייחס לסרט)	צפייה בסרט הפרפר ופעמון הצלילה (בסיס לתרגיל רפלקציה כתוב)
גרג"ה	מועד יעודכן בהמשך	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים/ות	בין אאוגניקה, לחוק איסור העברת מידע גנטי
	מועד יעודכן בהמשך	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים/ות	היבטים דתיים ואתיים בגנטיקה ורבייה
	מועד יעודכן בהמשך	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים/ות	מחלות גנטיות של הגיל המבוגר – היבטים אתיים
	מועד יעודכן בהמשך	סרט + מתרגלים/ות	סרט "שומרת אחותי" + דיון בקבוצות
	מועד יעודכן בהמשך	ד"ר לימור מעודד דנון	מדיקליזציה של מיניות ורבייה
	מועד יעודכן בהמשך	ד"ר לימור מעודד דנון	סוציולוגיה של האבחון וכרומוזומי מין
	מועד יעודכן בהמשך	ד"ר איילת שי	בין מגדר לרפואה
	מועד יעודכן בהמשך	טרם נקבע	התפתחות האדם – פסיכולוגית
	מועד יעודכן בהמשך	טרם נקבע	התפתחות האדם – קוגניטיבית
	מועד יעודכן בהמשך	ד"ר מעודד דנון, ד"ר בנטואיץ' + מתרגלים/ות	סיכום קורס והכנה למבחן בקבוצות קטנות
מבחן	*** 31/7/2022	ד"ר מירי בנטואיץ' ד"ר לימור מעודד דנון	מבחן מסכם בתורת האדם א'

¹ תיתכן החלפה בין השיעורים של מיכל שמיר ושירי ספקטור באותו היום (16/5)

מקרא צבעים בטבלת השיעורים: אתיקה – כולל מפגש בקבוצות קטנות, פסיכולוגים/עו"ס- קבוצות קטנות, פסיכולוגיה – הרצאות, אמנות [כתב מודגש], סוציולוגיה

במידה שנסיבות הקורונה לא יאפשרו קיום של ההרצאות ו/או תרגולים/מפגשים בקבוצות קטנות בפקולטה במועד מסוים – ייעשה שימוש ב"זום" לצורך קיום הרצאה/מפגש/תרגול זה, ותימסר על כך הודעה נפרדת לסטודנטים/ות. גם בנסיבות אלה (חלילה), נא להיערך לכך שהתרגולים בקבוצות הקטנות וההרצאות הצמודות אליהם (מסומנים בסגול ובצהוב או בירוק עם 2 כוכביות במקרה של סוציולוגיה), וכן המפגשים בקבוצות הקטנות עם הפסיכולוגים/ות, לרבות בחלק היסודי כפי שמפורט במערכת השעות הנפרדת – יתקיימו בפקולטה, ככל שלא תהיינה הנחיות גורפות מצד משרד הבריאות שלא לעשות כן.

* ק"ר = קורס הרפואה שפועל במקביל לקורס תורת האדם

*** תצורת מבחן סופי: במידה ויתאפשר לקיים את המבחן הסופי בקורס בין כותלי הפקולטה, כלל המבחן יתקיים במועד אחד ויכלול חלק אמריקאי וחלק עם שאלות פתוחות ב-31/7/2021. במידה שעקב מגבלות הכרוכות בקורונה, לא ניתן יהיה לקיים את המבחן בפקולטה, שני חלקיו של המבחן הסופי יתפרסו על פני 2 מועדים (מועד למבחן אמריקאי עם מצלמות פתוחות ב"זום" ומועד למבחן בית עבור החלק הפתוח)